

der er overgået dem, men bortset fra dommens bestemmelse om rettighedstab, nu opfylder de betingelser, der er fastsat derfor i lovgivningen. Hvad angår retten til pension, som det er naturligt at omtale i denne sammenhæng, gælder det, at spørgsmål om retten til at opnå pension og om fortabelse af erhvervet pension ifølge § 6 i lovbekendtgørelse nr. 368 af 6. juli 1946 har skullet afgøres efter lovgivningens almindelige regler, også for så vidt angår domme afsagt før 29. juni 1946. Dommenes bestemmelse om rettighedstab i henhold til straffelovstillæggene har derfor ingen betydning for pensionsspørgsmål og disse bestemmelser bortfald for fremtiden kan allerede derfor ikke medføre, at nogen generhverver retten til pension. Fortabelsen af retten til at gøre militærtjeneste kan vel endnu have betydning for enkelte unge. Fortabelsen af (de under 4) og 5), nævnte rettigheder har betydning for et ikke stort, men heller ikke helt ubetydeligt antal domfældte, hvis muligheder for at ernære sig, når de er udelukket fra at gøre brug af den uddannelse, de har fået, er væsentlig forringet. Den under 6) nævnte bestemmelse har efter de gældende regler om teatervirksomhed og biografteaterdrift meget ringe praktisk betydning. Fortabelsen af den under 7) nævnte ret til at være direktør m. v. i erhvervsdrivende selskab kan vel i enkelte tilfælde have betydning, ligesom generhvervelse af den under 8) nævnte ret vil have nogen betydning for enkelte journalister.

Man har overvejet, om en lov, der gav adgang til efter ansøgning i det enkelte tilfælde at dispensere efter et skøn, ville være fyldestgørende. Da betydningen af at fastholde den principielle udelukkelse fra udøvelsen af de omhandlede rettigheder synes ringe, og ud fra det nævnte ønske om at skabe forenkling og enhed i rettighedsreglerne har man foretrukket den foreslåede løsning.

Til § 1.

For indholdet af de bestemmelser om rettighedsfortabelse, som findes i § 6 i lovbekendtgørelse nr. 368 af 6. juli 1946, er der foran gjort rede. Ifølge § 2 i lov nr. 356 af 29. juni 1946 gælder om domme, afsagt før loven trådte i kraft den 29. juni 1946, at fortabelse af de i lovbekendtgørelsens § 6, stk. 1, nævnte rettigheder træder i stedet for den skete fradømmelse af almen tillid, der også omfattede ret til at drive næring og ret til pension, hvorom herefter lovens almindelige regler skulle være gældende, jfr. lovbekendtgørelsens § 6, stk. 6.

De allerfleste i medfør af lov nr. 406 af 28. august 1945 (værnemagerloven) domfældte har allerede generhvervet rettigheder ved 5-årsfristens udløb,

men da der er en teoretisk mulighed for, at fraken-delse kan være sket for længere tid, og nogle domfældte kan være dømt — i sidste instans og eventuelt efter genoptagelse — så sent, at 5-års fristen endnu ikke er udløbet, må forslaget omfatte også domme i medfør af denne lov.

Bestemmelsen betyder, at det afgøres efter reglerne i særlovgivningen, hvis regler — som foran nævnt — for en stor del er ændret ved lov nr. 286 af 18. juni 1951, om en dom udelukker fra udøvelsen af en rettighed. For så vidt angår virksomhed, hvortil der kræves en særlig offentlig autorisation eller godkendelse, betyder bestemmelsen, at den domfældte, såfremt autorisation eller godkendelse nægtes på grund af dommen, efter reglerne i borgerlig straffelovs § 78, stk. 3, kan kræve spørgsmålet om, hvorvidt det forhold, for hvilket han er dømt, er til hinder for udøvelsen af den omhandlede virksomhed, indbragt for retten, hvor sagen behandles efter reglerne i retsplejelovens § 684, stk. 2. Afgørende for, om han ved det udviste strafbare forhold skal være udelukket fra autorisation eller godkendelse, vil det ifølge borgerlig straffelovs § 78, stk. 2, være, om det udviste forhold begrundes en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet.

Beskikkelse som sagfører er dog i medfør af retsplejelovens § 119 vedblivende afhængig af, at den pågældende ifølge pålidelige vidnesbyrd har ført en retskaffen vandel, og justitsministeriets nægtelse af beskikkelse vil ikke kunne indbringes for retten i medfør af § 78 i borgerlig straffelov, idet sagførernes forhold ved lov nr. 286 af 18. juni 1951 blev holdt udenfor den iøvrigt ved loven trufne ordning med hensyn til stillinger, hvortil der kræves offentlig autorisation.

Til § 2.

I de tilfælde, der omfattes af bestemmelsens 1. punktum, skal generhvervelse kunne ske i overensstemmelse med borgerlig straffelovs § 78, stk. 3. Det vil sige, at spørgsmålet om generhvervelse på den domfældtes begæring af anklagemyndigheden indbringes for retten til afgørelse. I disse tilfælde har domstolene antaget, at generhvervelse kunne ske i medfør af bestemmelsen i lov nr. 286 af 18. juni 1951, § 31.

Bestemmelsens andet punktum omhandler sagførere, hvis forhold, som nævnt, er holdt udenfor den ved lov nr. 286 af 18. juni 1951 for andre autorisationer og godkendelser trufne ordning. De ligestilles med sagførere, hvis beskikkelse er frakendt dem i medfør af retsplejelovens § 137, og skal kunne generhverve beskikkelse på samme måde